

«Igl avegnir duei la giuventetgna esser pli presenta»

La 164avla ediziun dil Calender Romontsch ei sin meisa. In trio da redactur(a)s cul president dalla Surselva Romontscha, Toni Vinzens alla testa, ha procurau ella. Il calender 2023 ei sco ses antecessurs, era cullas rubricas che dattan structura. Igl avegnir duei ei dar entginas midadas, la giuventetgna duei haver in plaid pli ferm el capetel.

Hans Huonder/FMR

Culla fin digl onn vargau ha *Lisa Schmidt-Candinas* remess sia funcziun sco redactura e responsabla pil Calender Romontsch. L'editura – la Somedia – ha allura contactau in tschuppel personas culla finamira da cattar ina successiun. La fin finala ei la Surselva Romontscha sedeclarada pronta da surpender l'egida redacziunala dil Calender Romontsch. Il niev president da quella – *Toni Vinzens* – ei semess els stadals e comunablamein cun *Lisa Schmidt-Candinas* e *Martin Cabalzar* – omisdus anteriurs redactors dil pli vegl annuari romontsch – ei l'ediziun 2023 vegnida planisada, preparada ed uss publicada. Ton dil format, dallas scartiras sco dalla structura ei il calender restaus aschia sco ses antecessurs. Quei ei bien aschia, pertgei la cuntinuitad grafica e structurala ei d'impurtonza, midadas regularas irriteschan il lectur. Auter ei quei secapescha tiel cuntegn. Era pil 2023 ei quel varionts ed interessants. Igl avegnir dil calender ei garantius: «La Surselva Romontscha ha decidiu da cuntinuar culla responsabladad redacziunala dil Calender Romontsch», di Toni Vinzens.

Dapli per la giuventetgna

«Il temps per far pli grondas midadas ha muncau uonn», di Toni Vinzens che habitescha a Rueun. Cul tgau engiu vul el denton era buca metter il calender igl avegnir: «La structura sco tala ei segir secumprovada, era igl accent da mintga calender. Igl avegnir less jeu denton empruar d'involver pli fetg la giuventetgna el Calender Romontsch, seigi cun contribuziuns da quella ni temas ch'interesseschan ella.» Ideas co far quei ha Toni Vinzens pliras, mo ina via para ad el aunc adina la pli empermettenta: «Quei ei segiramein il contact persunal.»

Rubricas cumprovadas

Aschia duei il calender viver igl avegnir da rubricas cumprovadas sco il calendari ni era la scolaziun ed il cumiau. Temas d'auturs pli giuvens duein buca mo regiuvinar il cerchel dils auturs, mobein era animar la giuventetgna da sfegliar e leger el calender igl avegnir: «Jeu less empruar da contonscher ina sauna mischeida denter auturs giuvens e vegls, mo era temas per giuven e vegl. Jeu patratgel per exempel era vid lavurs da matura, Bachelor ni Master che vegnan screttas e che mo pouca glied ha la cuida da leger. Ei dess segiramein pusseivladads da presentar quellas en ina versiun cuorta per romontsch», puntuescha il cauredactur dil

Calender Romontsch. Patratgs duein denton era vegnir fatgs davart in niev maletg per la cuviarta.

Cuntinuar en in team

«Lisa Schmidt-Candinas e Martin Cabalzar ein s'engaschai ella redacziun per l'ediziun dil Calender Romontsch 2023. Igl avegnir stattan els a disposiziun per segidar sch'ei fa da basegns, mo la Surselva Romontscha vegn a formar ina nova redacziun», di Toni Vinzens. Alla seduta dalla suprastanza la fin da november duei vegnir fatg patratgs concrets tgi ch'appartegn alla redacziun sper Toni Vinzens sco cauredactor. Quei sappi esser suprastont(a)s dalla Surselva Romontscha, en damonda vegni denton era ina persuna ni l'otra interessada d'ordeifer. La lavur redacziunala duei vegnir repartida vinavon sin pliras schuialas.

2024 sin «viadi»

«Libertad» ei igl accent dil Calender Romontsch per l'auter onn e cun accents less Toni Vinzens era cuntinuar igl avegnir: «Pigl onn 2024 savess quei esser il tema viadi. Glied che fa viadis liungs mo era cuorts. Glied ch'emigrescha, la viafier ni era il viadi ord vesta historica. Igl onn 2024 duei denton era vegnir dau spazi al giubileum da 600 onns dalla Ligia Grischa.»

In accent ella presentaziun

Igl avegnir vul Toni Vinzens denton era procurar per ina megliera preschientscha publica dil Calender Romontsch: «En sesez entscheiva quei gia tier sia presentaziun mintg'onn igl atun. Tenor miu manegiar savess quei succeder igl avegnir empau pli prominent, per exempel cun ina presentaziun publica en preschientscha dallas auturas e dils auturs. Ei fuss segiramein era interessant sche quels havessen la caschun da sescuntrar.» Sco mied da publicaziun ha il Calender Romontsch era la pusseivladad da promover giuvnas e giuvens cun plascher da scriver ed aschia eis el ina caschun da s'introducir ella lavur publicistica ed il medem mument da sefatschentar dil plaid romontsch scret.